

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z zajęć praktycznych obowiązujący w:

- **Technikum nr II,**
- **Zasadniczej Szkole Zawodowej,**

w Zespole Szkół Budowlanych im. T. Kościuszki w Brzozowie.

Opracowany w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach

Przedmiotowy system oceniania zawiera:

1. Wykaz aktów prawnych i dokumentów.
2. Cele PSO.
3. Założenia ogólne.
4. Formy aktywności ucznia podlegające ocenie.
5. Metody sprawdzania osiągnięć uczniów.
6. Zasady sprawdzania i oceniania wiadomości i umiejętności uczniów.
7. Zasady poprawy ocen przez uczniów.
8. Sposób informowania o osiągnięciach edukacyjnych.
9. Postanowienia końcowe

1. Wykaz aktów prawnych i dokumentów:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 18 czerwca 2015r. poz.843)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U.2012.184)
3. Statut Szkoły i Wewnątrzszkolny System Oceniania
4. Szkolne programy nauczania.
5. Program wychowawczy szkoły.

2. Cele PSO:

1. Określenie zasad, którymi nauczyciel będzie się kierował przy wystawianiu ocen z zajęć praktycznych .
2. Dostarczenie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach lub trudnościach ucznia.

3. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
4. Motywowanie uczniów do dalszych postępów w nauce.
5. Wykorzystanie wyników osiągnięć ucznia do planowania pracy dydaktycznej.

3. Założenia ogólne:

1. Uczeń otrzymuje oceny za realizację wymagań edukacyjnych, które zostały określone i podane na początku roku szkolnego.
2. Ocenia się osiągnięcia ucznia – wiedzę, umiejętności i postawy, np. aktywność, kreatywność oraz terminowość jakości i szybkość realizacji zadań.
3. Prowadzenie zeszytu zajęć praktycznych jest obowiązkowe.
4. Zeszyt podlega ocenie minimum raz w semestrze.
5. Uczeń jest zobowiązany do noszenia na każdą lekcję zeszytu oraz kompletnego ubrania roboczego.
6. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu półrocza minimum 5 ocen z wykonywanych ćwiczeń i wiedzy teoretycznej. Ćwiczenia oraz sprawdziany wiedzy są obowiązkowe.
7. Jeżeli uczeń opuści ćwiczenia obowiązkowe z przyczyn losowych, to powinien je wykonać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.
8. Uczeń ma prawo do jednokrotnego poprawienia oceny, ocena uzyskana z poprawy jest oceną ostateczną, nawet jeśli jest gorsza od oceny wcześniejszej. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może odstąpić od wpisania oceny gorszej.
9. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% zajęć praktycznych może być niesklasyfikowany.
10. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się na zakończenie I semestru
11. Stopień na koniec roku szkolnego ustala się na podstawie ocen uzyskanych z I i II półrocza.
12. Ustalona przez nauczyciela końcowa (roczna) ocena niedostateczna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.
13. Nauczyciel przekazuje informacje o ocenie:
 - Uczniowi - jako komentarz do każdej oceny, wyjaśnienie, uzasadnienie, wskazówki do dalszej pracy,
 - Rodzicom (opiekunom prawnym) – na ich prośbę, jako informację o aktualnym rozwoju dziecka, jego uzdolnieniach i trudnościach.
14. Nauczyciel przez okres semestru przechowuje sprawdzone i ocenione prace kontrolne.
15. Nauczyciel nie później niż na dwa tygodnie przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej informuje uczniów o przewidywanych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w tym o ocenach niedostatecznych.

4. Formy aktywności ucznia podlegające ocenie:

1. Wiedza i umiejętności przedmiotowe (np. posługiwanie się terminologią przedmiotu, swoboda operowania terminologią typową dla danego zawodu, stosowanie odpowiednich metod).
2. Aktywność na zajęciach praktycznych – uczestniczenie w zajęciach poprzez zgłaszanie się do rozwiązywania problemów lub zadań, udział w dyskusjach.
3. Praca w grupach.

4. Posługiwanie się dostępnymi technologiami informacyjnymi w wyszukiwaniu wiedzy rozszerzającej.
5. Udział w konkursach, turniejach i olimpiadach.
6. Wkład pracy i zaangażowanie w podejmowane działania.
7. Samokontrola.

5. Metody sprawdzania osiągnięć uczniów:

Obowiązkowe

1. **Odpowiedzi ustne** – na bieżąco z realizowanego materiału (obejmuje materiał z 3 ostatnich zajęć praktycznych).
2. **Sprawdzian** – obejmuje dział nauczania lub większą partię materiału nauczania, zapowiedziana jest z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisana w dzienniku. Praca powinna być sprawdzona i oceniona w ciągu 2 tygodni od terminu jej przeprowadzenia
3. **Ćwiczenia projektowe** – forma sprawdzająca praktyczne wykonanie zadania przez ucznia lub grupę uczniów w czasie lekcji lub jako praca domowa np. w opracowaniu dokumentacji technicznej, w obliczeniach konstrukcyjnych, rozwiązaniach technologicznych. Posługiwanie się dokumentacją budowlaną. Wykonywanie projektów budowlanych zgodnych z programem nauczania. Wypełnianie formularzy dokumentów. Umiejętność obsługi i wykorzystanie komputera podczas rozwiązywania problemów praktycznych. Wyszukiwanie informacji w Internecie itp.
4. **Ćwiczenia praktyczne** – forma sprawdzająca umiejętność wykonania czynności zawodowych zadań, poleceń samodzielnie lub w grupach zleczanych uczniowi przez nauczyciela.
5. **Zadania praktyczne** -wypełnianie formularzy dokumentów, wykonywanie zadań praktycznych na zajęciach związanych ze zdobywanymi kwalifikacjami.
6. **Test**- to zbiór zadań przeznaczonych do rozwiązania w czasie uzależnionym od ich liczby, dostosowanych do danego materiału nauczania w taki sposób, by opierając się na wynikach testu można było ustalić stopień opanowania wiadomości umiejętności; test powinien być zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, a roczny test badający wyniki nauczania z 2- tygodniowym wyprzedzeniem; test należy ocenić w ciągu 1 tygodnia. Dla sprawdzianów i testów z punktowymi odpowiedziami wprowadza się kryteria procentowe:
7. **Aktywność** – obejmuje gotowość do wykonania ćwiczeń, zadań, poleceń itp. Zleczanych przez nauczyciela, podejmowanie merytorycznej dyskusji, udział w konkursach, olimpiadach, turniejach, zajęciach dodatkowych organizowanych przez szkołę.
8. **Zeszyt** - sprawdzany jest pod względem staranności, dokładności i systematyczności notowania; w zeszycie muszą znajdować się wszystkie notatki z zajęć praktycznych. Uczeń nieobecny w szkole podczas sprawdzania zeszytu, ma obowiązek przedstawić zeszyt do oceny na kolejnych zajęciach praktycznych.

6. Zasady oceniania wiadomości i umiejętności ucznia:

Kryteria ocen z zajęć praktycznych:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające, poza program nauczania;
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z zawodem;
- analizuje i ocenia podane rozwiązanie;
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną w rozwiązywaniu problemów praktycznych;
- proponuje nowatorskie i twórcze podejście do zagadnienia;
- prawidłowo interpretuje zdobyte wiadomości, planując rozwiązanie praktyczne;
- angażuje się biorąc udział w olimpiadach, konkursach, osiąga sukcesy wewnątrz i pozaszkolne;
- współpracuje z nauczycielem w tworzeniu pomocy dydaktycznych;
- jest zainteresowany zawodem;
- potrafi oceniać jakość pracy w czasie jej wykonywania.
- przywiązuje dużą wagę do jakości i estetyki wykonywanych zajęć, przestrzegając zasad BHP

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę, umiejętności i nawyki zawodowe warunkujące należyte przygotowanie do zawodu;
- ma poczucie wysokich kwalifikacji zawodowych;
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne związane z zawodem;
- potrafi prawidłowo argumentować i dowodzić swoich racji;
- prawidłowo analizuje, wnioskuje i dostrzega związki między wiadomościami teoretycznymi, a umiejętnościami praktycznymi;
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną w rozwiązywaniu problemów praktycznych;
- umie wykorzystać wiadomości z różnych dziedzin podczas rozwiązywania zaistniałych problemów teoretycznych jak i praktycznych w swoim zawodzie;
- potrafi oceniać jakość pracy w czasie jej wykonywania;

- przywiązuje dużą wagę do jakości i estetyki wykonywanych zajęć, przestrzegając zasad BHP.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawową wiedzę z zakresu treści zawodu oraz umiejętności przydatne na każdym stanowisku pracy;
- prawidłowo rozumie sytuacje, zasady i metody stosowane w zawodzie;
- potrafi prawidłowo przenieść procedury ćwiczeniowe na rzeczywiste podczas działań praktycznych;
- trafnie wyjaśnia poznawane wiadomości;
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z danego przedmiotu;
- trafnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności w realizacji zadania praktycznego;
- prawidłowo rozpoznaje, porządkuje, grupuje zdobytą wiedzę i umiejętności;
- dostrzega błędy popełniane przy rozwiązywaniu określonych zadań;
- ocenia jakość swojej pracy;
- prawidłowo posługuje się słownictwem zawodowym;
- jest aktywny na zajęciach;
- przestrzega przepisy BHP.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z zajęć praktycznych;
- nie przywiązuje zbytnej uwagi do organizacji pracy, estetyki i staranności wykonywanych prac;
- popełnia drobne błędy podczas wykonywanych zadań;
- wykazuje elementarny stopień zrozumienia wiadomości;
- potrafi wykonać zadane ćwiczenie przy pomocy nauczyciela;
- prawidłowo ilustruje zagadnienia odpowiednimi przykładami;
- wykazuje podstawowe wiadomości w wykonywaniu zawodu;

- ocenia jakość swojej pracy.
- przestrzega podstawowe przepisy BHP.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym przygotowanie do zawodu;
- potrafi nazwać, wymienić podstawowe czynności związane z wykonywanym zawodem przy pomocy nauczyciela;
- umie powiedzieć lub pokazać jak wykonać ćwiczenie z dużą pomocą nauczyciela;
- przy pomocy nauczyciela wykonuje podstawowe formy ćwiczeń;
- wie, jaką ważną rolę odgrywa wiedza i umiejętności w pracy zawodowej;
- ocenia jakość swojej pracy przy pomocy nauczyciela;
- rokuje nadzieję, że zrozumie zdobyte wiadomości.
- stosuje podstawowe przepisy BHP, często po uwagach nauczyciela.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości związanych z zawodem;
- nie potrafi samodzielnie, ani przy pomocy nauczyciela wykazać się wiedzą i umiejętnościami;
- nie wykazuje zainteresowania zawodem;
- nie jest w stanie wymienić, nazwać, zdefiniować sposobu działania w zawodzie;
- często opuszcza zajęcia praktyczne;
- nie prowadzi systematycznie zeszytu;
- nie korzysta z zaproponowanych form pomocy;
- nie potrafi ocenić jakości swojej pracy;
- nie przestrzega zasad BHP.

Narzędzia oceniania z zajęć praktycznych:

Oceny z testów pisemnych (testy egzaminacyjne) ustala się wg skali:

Lp	Ocena	Zakres procentowy
1	niedostateczny	0-49%
2	dopuszczający	50%-62%
3	dostateczny	63%-74%
4	dobry	75%-84%
5	bardzo dobry	85%-95%
6	celujący	98% - 100%

Oceny z ćwiczeń praktycznych (ćwiczenia egzaminacyjne) ustala się wg skali:

Lp	Ocena	Zakres procentowy
1	niedostateczny	0-74%
2	dopuszczający	75%-80%
3	dostateczny	81%-86%
4	dobry	87%-92%
5	bardzo dobry	93%-97%
6	celujący	98% - 100%

Oceny z prac pisemnych (sprawdziany, testy) ustala się wg skali:

Lp	Ocena	Zakres procentowy
1	niedostateczny	0-40%
2	dopuszczający	41%-55%
3	dostateczny	56%-75%
4	dobry	76%-90%
5	bardzo dobry	91%-100%
6	celujący	100% + zadanie dodatkowe

Kryteria oceny pracy w grupie:

- organizacja pracy w grupie
- komunikacja w grupie
- aktywność, wkład pracy własnej
- współdziałanie
- prezentowanie rezultatów pracy grupy
- czas wykonania
- terminowość realizacji zadania

Kryteria oceny pracy indywidualnej:

- prawidłowość wykonania
- estetyka wykonania
- wkład pracy
- czas wykonania
- aktywność w czasie pracy własnej
- innowacyjność

Kryteria oceny zeszytu przedmiotowego:

- kompletność i systematyczność prowadzenia notatek
- poprawność wykonania rysunków i szkiców
- estetyka wykonania zapisów, rysunków, szkiców, itp.

Ponadto ocenia się:

- wyróżnienie w etapie okręgowym (wojewódzkim) olimpiady lub konkursu ogólnopolskiego podwyższa ocenę końcoworoczną z przedmiotu objętego główną tematyką tej olimpiady/konkursu,
- zakwalifikowanie do finału olimpiady/konkursu ogólnopolskiego podwyższa ocenę końcoworoczną z przedmiotu objętego główną tematyką do oceny celującej,
- osiągnięcia w konkursach i olimpiadach na szczeblu szkolnym – częściowa ocena celująca za I miejsce, za II i III – bardzo dobry z przedmiotu objętego główną tematyką tej olimpiady/konkursu.

7. Zasady poprawy ocen przez uczniów:

1. Jeżeli uczeń otrzyma ze sprawdzianu lub zadań praktycznych ocenę niedostateczną lub inną, lecz niesatysfakcjonującą go, to możliwość ewentualnej poprawy uzgadnia z nauczycielem przedmiotu.
2. Uczeń może poprawiać również oceny niedostateczne otrzymane z tytułu stosowania pozostałych metod sprawdzania osiągnięć, po uzgodnieniu z nauczycielem.

8. Sposoby informowania o osiągnięciach edukacyjnych ucznia i rodziców (prawnych opiekunów):

- jawne ocenianie z uzasadnieniem oceny, potwierdzone wpisem do dokumentów szkolnych,
- ustna opinia – wskazanie słabych i mocnych stron,

- zapis oceny w zeszycie,
- ocena na pracy pisemnej, która jest udostępniana do wglądu na wniosek ucznia lub rodziców (opiekunów),
- kontakty indywidualne,
- wywiadówki.

Terminy informowania uczniów i rodziców o przewidywanych ocenach śródrocznych i końcoworocznych zapisane są w Statucie Szkoły.

9. Postanowienia końcowe

1. Ocenę cząstkową mają różną wagę – ocenę śródroczną i końcoworoczną wystawia się z ocen cząstkowych .
2. Ustalenie wyniku klasyfikacyjnego rocznego ucznia następuje po analizie ocen uzyskanych w okresie ostatniej klasyfikacji i uwzględnieniu oceny klasyfikacji śródrocznej.
Ocena niedostateczna uzyskana w klasyfikacji śródrocznej musi być poprawiona w czasie ustalonym z nauczycielem uczącym danego przedmiotu.
3. Zasady klasyfikowania i promowania określa Statut Szkoły.
4. Pozostałe kwestie nieujęte w PSO reguluje Statut Szkoły.